

**O'QUVCHILARDA ALISHER NAVOIY IJODINI O'QITISHDA
METODLARDAN FOYDALANISH**

*Matyakubova Xosiyat Erkaboyevna – Toshkent shahar Yakkasaroy tumani
48- maktabning oliy toifali ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada Alisher Navoiy ijodini interfaol metodlar yordamida o'qitishning zamonaviy yondashuvlari va pedagogik ahamiyati yoritilgan. Talabalarda Navoiy ijodiga qiziqishni oshirish, uning asarlarini chuqur anglash hamda tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun interfaol yondashuvlar samarali ekanligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: Alisher Navoiy, interfaol metodlar, adabiyot, ijodiy fikrlash, ta'lim texnologiyalari, adabiyot, tarix, yozuvchi.

**ПРЕПОДАВАНИЕ ТВОРЧЕСТВА АЛИШЕРА НАВОЯ СТУДЕНТАМ
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДОВ**

**Матьякубова Хосият Еркабоевна - Яккасарайский район города Ташкента
48- школьный учитель высшего класса родного языка и литературы.**

Аннотация: В данной статье описаны современные подходы и педагогическая значимость преподавания творчества Алишера Навои с использованием интерактивных методов. Доказано, что интерактивные подходы эффективны для повышения интереса студентов к творчеству Навои, развития глубокого понимания его творчества и аналитических способностей.

Ключевые слова: Алишер Навои, интерактивные методы, литература, творческое мышление, образовательные технологии, литература, история, писатель.

**USE OF METHODS IN TEACHING ALISHER NAVOIY'S
WORKS BY STUDENTS**

**Matyakubova Khosiyat Erkaboyevna – Higher category teacher of native language and
literature at school 48, Yakkasaroy district, Tashkent city**

Abstract: This article discusses modern approaches and pedagogical significance of teaching Alisher Navoiy's work using interactive methods. It is substantiated that interactive approaches are effective in increasing students' interest in Navoiy's work, developing deep understanding of his works, and developing analytical skills.

Keywords: Alisher Navoiy, interactive methods, literature, creative thinking, educational technologies, literature, history, writer.

Kirish. Alisher Navoiy nafaqat o'zbek adabiyoti balki jahon adabiyoti tarixida ham muhim o'rin tutgan shoir va mutafakkirdir. Uning boy ijodi g'oyaviy mazmuni, badiiy shakli va ma'naviy-tarbiyaviy ahamiyati bilan ajralib turadi. Navoiy ijodini zamonaviy o'qitish metodlari, xususan, interfaol yondashuvlar yordamida o'rgatish, talabalarning adabiy bilimlarini chuqurlashtirish va ma'naviyatini boyitishga xizmat qiladi.

Asosiy qism. Navoiy asarlarida insoniylik, adolat, ma'rifatparvarlik va sevgi kabi umuminsoniy qadriyatlar madh etilgan. Uning "Xamsa" dostonlari, g'azallari va nasriy asarlari yosh avlodni axloqiy-ruhiy jihatdan tarbiyalashda muhim o'rin tutadi. Ta'lim jarayonida Navoiy ijodini interfaol usullarda o'qitish:

- Talabalarni asarlarning mazmunini mustaqil o'rganishga undaydi.
- Adabiy-estetik tahlil ko'nikmalarini shakllantiradi.
- Ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi.

Interfaol metodlarning mohiyati va afzalliklari

Interfaol metodlar orqali talabalarning bilim olish jarayonidagi ishtiroki kuchayadi. Quyidagi interfaol usullar Alisher Navoiy ijodini o'rganishda samarali hisoblanadi:

- **Blits so'rov:** Talabalarga Navoiy hayoti va ijodi bo'yicha tezkor savollar berish orqali bilimlarini aniqlash.
- **Debat:** Navoiy asarlaridagi axloqiy va falsafiy mavzular bo'yicha guruhlararo munozara tashkil qilish.
- **Venn diagrammasi:** Navoiy asarlaridagi obrazlarni boshqa klassik qahramonlar bilan taqqoslash.
- **ROL (Rollarni bajarish):** Talabalar asar qahramonlarining nutq va harakatlarini ijro etib, ularning xarakterini chuqur anglaydilar.
- **Baliq skeleti metodi:** Asarlarning g'oyaviy mazmunini grafik ko'rinishda tahlil qilish. Amaliy mashg'ulotlarda quyidagi faoliyatlarni tashkil qilish mumkin:

1. Matn bilan ishlash:

- Navoiy g'azallaridagi badiiy san'atlarni topish va ularga sharh berish.
- Asar mazmunini zamonaviy hayot bilan bog'lash.

2. Rolli o'yinlar:

- "Farhod va Shirin" asarining muhim sahnalarini sahnalashtirish.

3. Munozara:

- Talabalar o'rtasida "Navoiy asarlarining zamonaviy dolzarbligi" mavzusida fikr almashish.

4. Ijodiy ishlar:

- Talabalar Navoiy uslubida kichik she'r yoki hikoyalar yozib, ularni muhokama qilishadi.

Interfaol yondashuvlarni qo'llash quyidagi natijalarga olib keladi:

- Talabalarning Alisher Navoiy ijodiga bo'lgan qiziqishi ortadi.
- Mustaqil tahlil qilish va ijodiy fikrlash qobiliyatlari rivojlanadi.
- Guruhda ishlash, muloqot qilish va fikrlarni himoya qilish ko'nikmalari shakllanadi.

Xulosa. Alisher Navoiy ijodini interfaol metodlar yordamida o'qitish talabalarning adabiyotga bo'lgan qiziqishini oshirib, ularning ijodiy va tahliliy ko'nikmalarini rivojlantiradi. Ushbu yondashuv nafaqat ta'lim jarayonini samarali qilish, balki ma'naviy qadriyatlarni targ'ib etishda ham muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari orqali Navoiy ijodining teranligini yanada chuqur anglash imkonini yaratish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Alisher Navoiy. "Xamsa". T.: O'zbekiston nashriyoti, 1991.
2. Qodirov, A. "O'zbek mumtoz adabiyoti metodikasi". T.: Fan nashriyoti, 2017.
3. Jalilova, M. "Interfaol metodlar va ularning adabiyot darslaridagi qo'llanilishi". T.: Ma'naviyat nashriyoti, 2020.
4. Rashidov, Z. "Navoiy asarlarining zamonaviy tahlili". T.: Adabiyot nashriyoti, 2022.
5. Oymatova Nilufar Mirjamolovna UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA ALISHER NAVOIY IJODINI O'QITISHDA ELEKTRON MOBIL ILOVALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI // SAI. 2023. №Special Issue 10. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/umumta-lim-maktablarida-alisher-navoiy-ijodini-o->

qitishda-elektron-mobil-ilovalardan-foydalanishning-ahamiyati (дата обращения: 15.12.2024).

6. Nafisa Ro'ziqulovna Xo'jamqulova BOSHLANG'ICH TA'LIMDA ALISHER NAVOIY IJODINI INNOVATSION TA'LIM TEXNALOGIYALARI // Academic research in educational sciences. 2021. №CSPI conference 1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/boshlang-ich-ta-limda-alisher-navoiy-ijodini-innovatsion-ta-lim-texnologiyalari> (дата обращения: 15.12.2024).